

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ № 18/24.09.2020 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 24.09.2020 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Нели Огнянова

ЧЛЕНОВЕ: Бойко Василев
Весислава Антонова
Диляна Илиева
Гена Трайкова
Даниела Тренчева
Ирина Недева
Александър Кашъмов

изслуша доклад по жалба на Р.Е. срещу clubz.bg по повод публикация от 6 август 2020 г. под заглавие „Те не се интересуват от нищо, ако не се яде, не се пие или не се бие“¹, в която според жалбоподателя е извършено нарушение на Етичния кодекс на българските медии.

I. ПРОЦЕДУРА

1. Жалба с вх. № 07-027/2020 г. се отнася до нарушение на Етичния кодекс на българските медии от страна на издателя на сайта clubz.bg.

2. Жалбата е допустима по смисъла на чл. 7 и чл. 8 от Правилника за дейността на Комисията по журналистическа етика. Подадена е в срок и съдържа всички необходими реквизити.

3. Копие от жалбата и искане за становище са изпратени на собственика на сайта.

4. По повод жалбата не е постъпил писмен отговор в срока, определен в правилника.

II. ЖАЛБА

В жалбата се посочва, че clubz.bg публикува статия под заглавие „Те не се интересуват от нищо, ако не се яде, не се пие или не се бие“ с подзаглавие „Проблемът на новите "бели

¹ <https://clubz.bg/102248-te-ne-se-interesuvat-ot-nishto-ako-ne-se-qde-ne-se-pie-ili-ne-se-bie>

цигани" въобще не е, че са само необразовани". Жалбоподателят твърди, че публикуването на статията е в нарушение на Етичния кодекс на българските медии.

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ:

2.5 Дискриминация,

2.5.1 Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.,

2.5.2 Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията.,

2.7 Благоприличие

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Не е постъпило становище от ответната страна.

V. ФАКТИ

На КЖЕ е предоставена публикация в clubz.bg, която и сега се намира на посочения електронен адрес. Автор е С. М., редактор в изданието с ресор „Закон и ред“. Въпреки това публикацията е включена в рубриката „Мнения“, което следва да покаже дискуссионния характер на изразените позиции.

В подзаглавие се извежда тезата, че „Проблемът на новите "бели цигани" въобще не е, че са само необразовани“, а в текста тази теза се доразвива: „Те нямат никакви интереси, умения или познания в нито едно сфера. Удивително е, че поемат огромни количества видеосъдържание всеки ден, но така само още и още затъват в невежество... А затъват, защото не ги интересува. Не ги интересува нищо в сферата на някакъв вид себеизграждане, израстване в обществото (с всичките му условности), за да „излезе нещо от тебе“, както биха казали простичко бабите... Най-паче пък не ги интересува нищо в сферата на труда. И въобще не е истина, че проблемът е, че са необразовани. Тези, които държат дистанционното на групите - малки момчета с къси гащи и епилирани крачета, в повечето случаи са отлично образовани. Добре образовано беше и дрогираното ла..но, което уби Милен Цветков. Проблемът не е, че са неуки, а че са безнравствени.“

По-нататък авторът завършва с извода, че тези млади хора „не са ни внесени нито от Сорос, нито от Путин, дори не от Бил Гейтс с неговата прословута ваксина – това са си нашите деца. Отчуждени и отгледани изцяло тук – Made in Bulgaria.“

Информационен повод за мнението са групите момчета в черно, които в съвсем конкретен случай – конференцията на ГЕРБ в Хайтек парка – се държаха агресивно и упражниха насилие към журналисти. По-късно някои от тях бяха идентифицирани и привлечени към отговорност.

VI. МОТИВИ

В публикацията е изразено лично мнение по повод конфликта по време на конференцията на ГЕРБ между група младежи, които препречиха пътя на журналистите към събитието, и представителите на медиите. Казва се, че този сблъсък е проявление на една тенденция напоследък и че тези младежи „с удоволствие се цанят като *трабъл мейкъри* срещу сребърниците на ДПС и тумора, наречен условно КОИ. Те никога, ама никога няма да разберат за какво се борят хора като П. П.“

В мнението се изразява мнението на автора за характеристиките и мотивацията на т.нар. *трабъл мейкъри*. В медиите това понятие се използва по същия начин (вж „25-30 юначаги с вид на професионални трабъл-мейкъри от футболните агитки, повикани да охраняват реда“²), а другаде в скоби се пояснява, че това са лица, *причиняващи проблеми*.

Никъде в текста няма аналогия или препратка към малцинства, етническа принадлежност или дискриминиращи оценки или твърдения. Напротив, авторът не се разграничава от обсъжданата категория младежи и дори изрично заявява – „това са си нашите деца“. По-точно, това според автора е ефект на декласираните по време на прехода, „това са децата на първата генерация такива, които не се справиха.“

Анализът на съдържанието показва, че „белите цигани“ в подзаглавието се използва отново, за да насочи към оценката на „юначагите“ като *трабъл-мейкъри* – точно както извън всяко съмнение в медиите се говори и пише за представители на ромската общност като *трабъл-мейкъри*. В някакъв смисъл, точно обратно на твърдяното от жалбоподателя, авторът на публикацията заема позиция, че проблемното поведение не се дължи на етнически произход и цвят на кожата.

КЖЕ не установява нито подбуждане към омраза (2.5.1.), нито неоснователно посочване на етническа принадлежност (2.5.2). Що се отнася до стандарта „благоприличие“, КЖЕ няма основание да констатира нарушение на Етичния кодекс на българските медии (2.7). Все пак Комисията обръща внимание на редакцията, че някои квалификации („отрепки“) не са характерни за лексиката на качествената журналистика.

На основата на събраната информация и направения анализ, във връзка с чл. 17, ал. 1 от Правилника за дейността, Комисията за журналистическа етика прие следното

РЕШЕНИЕ:

Намира жалба с вх. No 07-034/2020 за неоснователна.

Председател на КЖЕ:

Нели Огнянова

*Изпълнителен директор
на Фондация „НСЖЕ“*

Адриана Попова

² https://clubz.bg/19418-razbraha_se_tv7_prodyljava_da_izlychva_zasega_obnovena